

A TÁRSADALMI KÉRDÉS

Kiadás éve: 2017

Oldalak száma: 172

Borító: puhatáblás, ragasztott

ISBN: 978-963-89979-7-5

„Ha szabad így mondanom, mély bizalmatlanság lopózott az egyes társadalmi osztályok közé. És ez a bizalmatlanság olyan okokból keletkezett, amelyek eddig egyáltalán nem jelentek meg az emberiség tudatában, még mindig a tudatalattiban léteznek. Abból adódott ez, hogy az újkor kezdetén a dolgozó osztály végső nagy bizalmát a polgárságba helyezte, és nem a meggyőződésében, hanem ennek a végső nagy bizalomnak az érzésében csalatkozott.”

A társadalom szerkezetének, működésének megértése önmagában sem könnyű feladat, pedig e nélkül szó sem lehet arról, hogy a jobbításán gondolkodjunk. A betegségek gyógyításának szintén előfeltétele magának a betegségnek a pontos megismerése. Ez nemcsak az emberre, hanem az emberi társadalomra is igaz.

Az előadásokban Rudolf Steiner elsősorban a proletárok helyzetével foglalkozik, és az ő feladatuknak tekinti, hogy világnézetüket továbbfejlesztve eljussanak a társadalmi kérdés megoldásához, a hármastagozódású társadalmi szervezethez. Tény, hogy az előadások óta eltelt mintegy száz év alatt lényegesen megváltozott a proletariátus helyzete is. Már nemcsak a láncait veszítheti, hiszen munka- és életkörülményei összehasonlíthatatlanul jobbak, általánossá vált az egészségbiztosítás, a nyugdíj, a munkavédelem. Maga a kapitalista gazdaság azonban nem változott: a tőke célja a gyarapodás, a profit, amire pedig kizsákmányolás útján tehet szert.

A szabadon megtartott előadások közvetlen és friss hangulata sem feledtetheti a tárgyalt kérdés bonyolultságát. Ezért a könyv érdekes, elgondolkodtató, ám csöppet sem könnyű olvasmányoknak ítélem.

TARTALOM

Első előadás, 1919. február 3.

A társadalmi kérdés valóságos alakjának megragadása a jelenlegi emberiség életszükségletei és szellemtudományos kutatás alapján

Ami kimondatlan korunk társadalmi akaratában. A proletármozgalom eredetéről. Ok és okozat problémája. A proletár osztályöntudat mint az emberi öntudat keresése. Tudomány, művészet és vallás ideológiai jellege a proletárok számára. Ellentmondások a proletármozgalomban. A társadalmi szervezet hármastagozódásáról.

Második előadás, 1919. február 5.

A társadalmi kérdések és szükségletek valóságnak megfelelő megoldási kísérletei szellemtudományos életfelfogás és az élet követelményei alapján

Az emberi és a társadalmi szervezet összevetése. A hármastagozódású társadalmi szervezet szerkezetének jellemzői. A szellemi, jogi és gazdasági élet egyéni törvényszerűségeiről. Érvok a társadalom működési területeinek központosítása ellen. A szabadság, egyenlőség és testvériség jelentősége a társadalmi szervezet számára. A társadalmi megújulás kilátásai.

Harmadik előadás, 1919. február 10.

Álmodozás és valóság-hű életfelfogás a társadalmi gondolkodásban és akaratban

A proletár világnézet lényege és jelentősége az emberiség fejlődésének folyamatában. A szellemtudományos világnézet jelentősége a társadalmi valóság kialakításában. Társadalmi utópiák és álmodozás. A szellemi és kulturális élet állami monopóliumának bírálata. Az emberi munkaerő árjellegéről – kritikai megjegyzések Marx Károlyhoz.

Negyedik előadás, 1919. február 12.

A társadalmi gondolkodás és akarat fejlődése és korunk emberiségének élethelyzete

A társadalmi gondolkodás és akarat két áramlata. A fiziokraták közgazdasági gondolkodásáról. A jogi és a gazdasági élet viszonya. A jogi élet feladatai. Gondolatok a társadalmi főtörvényről. Magán- és büntetőjog mint a szellemi élet alkotórészei. Korunk kérdései a társadalom hármasságának szempontjából.

Nyilvános előadás, 1919. február 25.

A társadalmi akarat mint az új tudásrendszer alapja

Babonából, absztrakcióból nem lehet semmilyen életről formálni. Az emberi méltóság keresése az újkori gondolkodásban. A társadalmi változás iránymutató ereje az államtól való elválasztás. Az emberi munkaerő természetéről és arról, hogy meg kell fosztani az árujellegtől. Társadalmi akarat és társadalmi valóság.

Nyilvános előadás, 1919. március 8.

Mi az értelme a modern proletárok munkájának?

A modern civilizáció jelentősége az emberiség fejlődése számára. Az állam funkciója a vezető osztályok szempontjából. Az emberi munkaerő helyzete az egészséges társadalmi szervezetben. A tudomány és a proletariátus. A korszerű gazdasági rend a társulás alapelveire épül. A társadalmi szervezet hármasságának szükségességéről. A vita utáni zárszó.

Jegyzetek a társadalmi kérdéssről szóló zürichi előadásokhoz

Megjegyzések